

Spørgsmaalet om Bevillingen af de foreslaaede 10,000 Kr. til det omhandlede: „Danmarks Kultur i det 19de Aarhundrede“, men jeg skal ikke nægte, at ogsaa jeg er noget forbavset over at se dette Forslag. I og for sig kan det jo være naturligt, at der fra Statens Side ydes en vis Pengebevilling til at tilvejebringe et saadant Værk, men her ligger Forholdet ganske anderledes for. Her er det saaledes, at nogle Mænd have paataget sig efter eget Initiativ Udgivelsen og Redaktionen af et saadant Arbejde og har truffet Aftale med et herværende Forlag derom. Nu viser det sig, at disse Mænd ikke have udført deres Redaktionsarbejde tilstrækkelig omhyggeligt, idet Arkantallet, der først var ansat til 50, nu gaar op til 80. Formodentlig er Værket heller ikke rigtig reusseret, hvad der jo ikke er noget at sige til, det kan jo være meget fortræffeligt for det — jeg bemærker, at jeg for mit Vedkommende kun har et meget overfladisk Kendskab dertil — men det er jo her ikke dette, det kommer an paa. Det er imidlertid i og for sig rimeligt, at et saadant Værk ikke slaar igennem, saasom vi i de sidste Aar have været aldeles overfyldte med Kulturskildringer af større eller mindre Rækkevidde. Der maa saa til sidst komme et Punkt, hvor Folk maa sige Stop; de kunne ikke mere. Der er lavet for meget ud af Aarhundredskiftet; man kan ligefrem glæde sig til en Gang at komme ud af dette Aarhundrede og misunde de Mennesker, som allerede have foretaget det Skridt sidste Nytaar. Nu mener Forlaget ikke at kunne strække sig saa vidt med Hensyn til Arkantallet; man har givet nogle Medarbejdere Lov til at skrive alt for vidt og bredt i Begyndelsen og mener vel derfor, at man ikke kan skære de andres Bidrag for stærkt af. Da de to Parter saa have siddet i deres Kvide og ikke vidst, hvad de skulde gøre, har en af dem faaet en lys Ide: Statskassen! Den havde de glemmt, og saa affatte de et Andragende til Statskassen, om den ikke vil være saa venlig at yde et Bidrag paa ikke mindre end 330 Kr. pr. Ark. Jeg skal ikke nægte, at Summen har forbavset mig noget, det er virkelig et meget betydeligt Beløb, der kræves; jeg ser godt, at Værket er meget vel udstyret med et meget stort Billedstof, men 330 Kr. pr. Ark som Tilskud er dog et meget stort Beløb. Jeg skal ikke udtale mig nærmere om Værkets Betydning, da jeg, som sagt, kun har et meget overfladisk Kendskab dertil, men hvis det virkelig har en saa stor Betydning, at det kan paa-

kræve 10,000 Kr. af Statskassen, maa Værket ogsaa have saa stor Betydning, at Forlaget gerne pynter sit Forlag dermed. Andre Forlag have tidligere udgivet Værker af videnskabelig Betydning, men som ikke kunde antages at ville finde mange Købere, men de have gjort det med Glæde for derved at pynte paa deres Forlag; ergo give de Penge dertil. Jeg vil endda sige, at dersom det var Skik og Brug, at de store Forlag, naar de tjente mange Penge, kom til Statskassen og sagde: Her have vi tjent saa mange Penge, maa vi ikke tillade os at hælde nogle af dem i Statskassen. Saa vilde det være ganske naturligt, at Statskassen i modsat Tilfælde, altsaa hvor der ikke tjentes Penge ved et saadant Værk, øste lidt ud igen, men da det første ikke er Tilfældet, skønner jeg heller ikke, det kan være muligt at gaa til det sidste.

Det er ganske naturligt, at man ved Behandlingen af Finansloven kommer ind paa den finansielle Stilling i det hele taget, saaledes som den er i Øjeblikket, og saaledes som den kan ventes at ville blive i den nærmeste Fremtid. Det ærede Medlem for Ringkøbing Amts 1ste Valgkreds (J. C. Christensen) havde jo den Opfattelse, at der i de senere Aar var foregaaet en saadan Forandring til det bedre, at Statskassen kunde ikke alene til den samlede Skattereform afgive disse 2½—3 Millioner Kr. aarlig, som Finansminister Lüttichau i sin Tid havde nævnet, men at man maa- ske ogsaa kunde gaa videre i saa Henseende. Jeg maa maa- ske her indskyde den Bemærkning, at der er ingen Mand, som har en saa misundelsesværdig Stilling som forhenværende Finansminister Lüttichau. Der er ingen Mand, hvis Navn nævnes saa ofte i Tinget i de senere Aar, og hvis Ord citeres saa ofte som hans. Der eksisterer egentlig slet ikke nogen anden Finansminister end Lüttichau. Det gik saa vidt i Fjor, at i en meget hidsig Debat mellem den daværende Finansminister og det ærede Medlem for Københavns 7de Valgkreds (C. Hage) læste de begge op, hvad Lüttichau havde sagt, og skønt han var en meget rolig Mand, kom de to nævnte Modstandere dog i heftig Disput med hinanden derover. Med Hensyn til Detaillerne i Finansloven er det vel ganske naturligt, at Finansministeren sidder inde med et særligt Kendskab, men naar man kommer til Hovedspørgsmaalene, til de store Summer, hvad Staten kan undvære, dens Indtægter og Udgifter i den kommende Tid, er næsten enhver, som sætter sig lidt ind i den Sag,